

รายงานการศึกษา

เรื่อง

ธนาการอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ

โดย

นายสุทัศน์ ภัทรวรรณ

เสนอคณะกรรมการหลักสูตรนักบริหาร

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง

รุ่นที่10

ระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2558 ถึง 17 กรกฎาคม 2558

ก

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อทราบปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง และเพื่อจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลางเป็นไปอย่างมีระบบ ประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณอาจารย์สุรสิทธิ์ วชิรขจร ผู้ให้ความรู้และแนวทางในการเก็บข้อมูล การศึกษา และการดำเนินการต่าง ๆ จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นางสาวบุษมาพร ชัยวาณิชยา และครอบครัวที่ช่วยในการจัดทำข้อมูลและเป็นที่กำลังใจ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคนของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง กรุงเทพมหานคร

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานฉบับนี้จะให้ความรู้ และเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกๆ ท่านโดยเฉพาะผู้ที่ทำงานทางด้านการแพทย์ การสาธารณสุข ที่จะนำไปใช้เป็นแนวคิดและแนวทางการให้บริการต่อไป

สุทัศน์ ภัทรวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง และเพื่อจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลางเป็นไปอย่างมีระบบ ประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

ผลการศึกษา พบว่าปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ได้แก่ไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดิน รถเข็นผู้ป่วย และเตียงผู้ป่วย โดยมีการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ประเภทไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดินมากที่สุด

การดำเนินการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ได้มีการกำหนดโครงสร้างธนาคาร หน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร สถานที่ตั้งธนาคาร เวลาเปิด-ปิดธนาคาร ขั้นตอนการดำเนินการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ ขั้นตอนการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ ขั้นตอนการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ การลงบันทึกประจำวัน และการติดตามประเมินผลการดำเนินการของธนาคาร

ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการของธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน ควรมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไปของประชาชนในวงกว้าง เพื่อขอรับบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ไม่ใช้ หรือร่วมบริจาคเงินให้กับธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์

ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยและญาติใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์มือสอง สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคลากร ดำเนินการให้ยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์อย่างมีธรรมาภิบาล แจ้งผู้บริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ทราบปลายทางของอุปกรณ์ทางการแพทย์ และเปิดเผยยอดสรุปการบริจาคและยอดให้ยืมของอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นรายเดือน

ค

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญแผนผัง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
นิยามศัพท์	2

วิธีการศึกษา	2
ประโยชน์ในการศึกษา	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
อุปกรณ์ทางการแพทย์	4
ประเภทของเครื่องมือแพทย์	4
การใช้ซ้ำ (Reuse)	4
ธนาคาร	5
ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility, CSR)	5
การกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์	6
โครงการธนาคารเครื่องมือแพทย์	8
บทที่ 3 เนื้อหา รายละเอียดของเรื่อง	9
อุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง	9
การจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง	10
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	18
สรุปผลการศึกษา	18
ข้อเสนอแนะ	19
บรรณานุกรม	20

ง

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟูโรงพยาบาลกลาง	9
ตารางที่ 2 แสดงรหัสอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง	10

สารบัญแผนผัง

หน้า

แผนผังที่ 1 แสดงโครงสร้างธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ	11
แผนผังที่ 2 แสดงขั้นตอนการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์	12
แผนผังที่ 3 แสดงขั้นตอนการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์	13

แผนผังที่ 4 แสดงขั้นตอนการยื่นและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์	15
--	----

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาการเกิดอุบัติเหตุและความเจ็บป่วย เป็นสาเหตุทำให้ผู้ป่วยเรื้อรัง หรือผู้ป่วยพิการเพิ่มจำนวนมากขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยเรื้อรัง หรือผู้ป่วยพิการ การสนับสนุนและให้โอกาสผู้ป่วยเรื้อรัง หรือผู้ป่วยพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง และการส่งเสริมให้ผู้ป่วยเรื้อรัง หรือผู้ป่วยพิการอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีคุณภาพและศักดิ์ศรีโดยเฉพาะผู้ป่วยเรื้อรัง หรือผู้ป่วยพิการที่จำหน่ายจากโรงพยาบาลสามารถกลับไปพักอาศัยที่ที่บ้านได้ มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับงานทางด้านสาธารณสุข

อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้ป่วยพิการ เป็นปัญหาที่สำคัญในหลาย ๆ ด้าน ทั้งในด้านค่าใช้จ่าย ความมั่นใจในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ได้รับ สถานที่และระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อศักยภาพการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน และส่งผลให้ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาลนานขึ้น

ผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต มีการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์หลายชนิดที่ราคาแพง หรือบางครั้งยังไม่เคยใช้งาน ทำให้สภาพของอุปกรณ์ทางการแพทย์ดังกล่าวอยู่ในสภาพที่ดี หรือผู้ป่วยนอกบางประเภท เช่น ผู้ป่วยกระดูกหัก มีระยะเวลาการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ในระยะเวลาที่ไม่นาน ซึ่งการนำอุปกรณ์ทางการแพทย์เหล่านี้กลับมาใช้ใหม่จะทำให้เกิดประโยชน์สำหรับผู้ป่วยรายอื่น ๆ ได้ โดยผู้ป่วยได้อุปกรณ์ที่ค่อนข้างใหม่และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ญาติของผู้ป่วยที่ต้องการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์สามารถที่จะมอบให้กับผู้ป่วยรายอื่นที่ประสงค์หรือจำเป็นต้องใช้สามารถดำเนินการได้

ดังนั้นการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้มีหน่วยงานกลางในการดูแลและดำเนินการในปัญหาดังกล่าว ทั้งยังทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งทำให้การรักษาฟื้นฟูผู้ป่วยเป็นไปด้วยดี ขณะเดียวกันยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจและลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยและครอบครัวลงอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู

โรงพยาบาลกลาง

2. เพื่อจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ
ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลางเป็นไปอย่างมีระบบ ประสิทธิภาพ
และตรวจสอบได้

ขอบเขตการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ถึง ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ระยะเวลา ๑ เดือน โดย

1. ศึกษาความหมายของธนาคาร อุปกรณ์ทางการแพทย์ และการใช้ซ้ำ
2. สำรวจปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
โรงพยาบาลกลาง
3. ศึกษาวิธีการบริหารจัดการอุปกรณ์ทางการแพทย์หมุนเวียนที่มีในประเทศไทย และต่างประเทศ
เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์

นิยามศัพท์

อุปกรณ์ทางการแพทย์ทางด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู เป็นเครื่องมือแพทย์เฉพาะทางประเภทที่ ๔
เช่น รถล้อเข็น (Wheelchair) ไม้เท้า (Cane) และไม้ค้ำยัน (Crutches) เป็นต้น

ธนาคาร (Bank) หมายถึง ธนาคาร (Non Bank) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคาร
กล่าวคือไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์จากธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่สามารถเปิด
บัญชีเงินฝากให้แก่ประชาชน ในที่นี้ใช้คำว่าธนาคารเพื่อให้ประชาชนทั่วไปเข้าใจง่ายเท่านั้น

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษามีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. นำเสนอหัวข้อรายงานการศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและกำหนดขอบเขต
ในการศึกษา
2. จัดทำหัวข้อรายงานการศึกษาและนำเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อขออนุมัติดำเนินการศึกษา
3. วางแผนวิเคราะห์ตามหัวข้อวัตถุประสงค์ของรายงานการศึกษา
4. ดำเนินการสำรวจปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วย
กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง และกำหนดรหัสหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์
แต่ละประเภท
5. ค้นคว้าข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการอุปกรณ์ทางการแพทย์หมุนเวียนที่มี

ในประเทศไทย และต่างประเทศจากหนังสือต่างๆ และจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต

3

6. ดำเนินการรวบรวมรายละเอียดเนื้อหาการจัดตั้งธนาคาร ขั้นตอนการดำเนินการ และการบริหารธนาคารจากเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต
7. ดำเนินการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์
8. สรุปผลการดำเนินการและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ในการศึกษา

1. ทราบปริมาณการซื้อขายอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง
2. การจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลางเป็นไปอย่างมีระบบ ประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู ซึ่งเป็นภาระทางเศรษฐกิจของผู้ป่วยและญาติอันส่งผลต่อผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ หรือเป็นภาระในการใช้ทรัพยากรทางการแพทย์อย่างไม่คุ้มค่า และการดำเนินการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขภาระดังกล่าว

อุปกรณ์ทางการแพทย์

อุปกรณ์ หมายถึง ของใช้ประจำอยู่กับเครื่องมือแพทย์เป็นอาจินเพื่อประโยชน์แก่การจัดดูแล ใช้สอย หรือรักษา

อุปกรณ์ทางการแพทย์ในที่นี้ หมายถึงของใช้ประจำอยู่กับเครื่องมือแพทย์เป็นอาจินเพื่อประโยชน์แก่การจัดดูแล ใช้สอย หรือรักษาทางด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟูเท่านั้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือแพทย์

ประเภทของเครื่องมือแพทย์

เครื่องมือแพทย์ หมายถึง เครื่องใช้ผลิตภัณฑ์หรือวัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ แบ่งได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. อุปกรณ์ผ่าตัด และอุปกรณ์การแพทย์ เช่น มีดผ่าตัด กรรไกรผ่าตัด เครื่องวัดความดันปรอทวัดไข้ เป็นต้น
2. บริภัณฑ์การแพทย์ เช่น เครื่องเอกซเรย์ เครื่องอัลตราซาวด์ เครื่องสลายนิ่ว เป็นต้น
3. วัสดุการแพทย์และวัสดุฝังในทางศัลยกรรม เช่น ถังมียางทางการแพทย์ ผ้าก๊อช ซิลิโคน (Silicone) เป็นต้น
4. เครื่องมือแพทย์เฉพาะทาง เช่น ชุดน้ำยาตรวจการติดเชื้อ เอชไอวี (HIV) ชุดตรวจน้ำตาลในปัสสาวะ เครื่องมือทันตกรรม เครื่องมือแพทย์ทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู เป็นต้น

การใช้ซ้ำ (Reuse)

คือ การนำวัสดุหรือบรรจุภัณฑ์สินค้าประเภทต่างๆ เช่น กระดาษ แก้ว โลหะและพลาสติก ที่ยังใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ซ้ำที่คุ้มค่าที่สุด เพราะ “การใช้ครั้งเดียว” ทำให้เกิดขยะมากเกินจำเป็น และสูญเสียทรัพยากรในการผลิตวัสดุเหล่านี้ซ้ำเพื่อใช้เพิ่มเติมอีกด้วย

5

วิธีการใช้ซ้ำ หรือ Reuseสามารถทำง่าย ๆ ได้เองโดยไม่ต้องผ่านโรงงานมี 2 วิธี ดังนี้

1. การนำกลับมาใช้ซ้ำด้วยวิธีการเดิม เช่น นำภาชนะที่เคยใส่อาหารมาใช้ใส่อาหารอีกครั้งรวมทั้งการใช้ซ้ำในเวชศาสตร์ฟื้นฟู
2. การนำกลับมาใช้ซ้ำโดยผ่านการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อใช้ประโยชน์ในรูปแบบใหม่ เช่น การนำกล่องคุกกี้ที่หมดแล้วมาใช้ใส่ของ การประดิษฐ์เฟอร์นิเจอร์จากล้อรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว เป็นต้น

ธนาคาร

หมายถึง นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย บริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชนจำกัด ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อว่า **ธนาคาร** ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินและธุรกิจหลักทรัพย์. (ป. ธน + อคาร).น. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมาย บริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชนจำกัด ที่ใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อว่า ธนาคาร ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเงินและธุรกิจหลักทรัพย์.

คือ สถาบันรับฝากเงินจากสาธารณชนทั่วไปและให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยเงินฝาก แล้วนำเงินที่รับฝากไปปล่อยยืมหน่วยงานเอกชนหรือรัฐบาลกู้และรับผลตอบแทนมาเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ ต่างจาก ธนาคาร (น็อนแบงก์) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีใช้ธนาคาร กล่าวคือไม่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์จากธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากให้แก่ประชาชน แต่สามารถให้บริการทางการเงินเฉพาะบางประเภทที่ใกล้เคียงกัน อาทิในการให้สินเชื่อระยะสั้น

ในการศึกษานี้ใช้คำว่าธนาคารเพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปเข้าใจง่ายเท่านั้น

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility , CSR)

ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร ซึ่งคือการดำเนินกิจการภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี โดยรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับใกล้และไกล อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเภทของความรับผิดชอบต่อสังคม

1. In process หมายถึง กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสิ่งแวดล้อมขององค์กร เช่น การดูแลสวัสดิการพนักงานการผลิตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและรับผิดชอบต่อลูกค้า เป็นต้น

2. After process หมายถึง กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรโดยตรง เช่น การปลูกป่าการบริจาคทุนการศึกษาการรณรงค์สร้างจิตสำนึก และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นต้น

3. As Process หมายถึง กิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยไม่มุ่งหวังผลกำไร เช่น มูลนิธิ หรือสมาคมการกุศลต่างๆ

ในการศึกษานี้มุ่งหวัง CSR in process กล่าวคือ ต้องการให้ ผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย และบุคลากรในกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู ตระหนักและมีการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ซ้ำ

6

การกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์

1. การกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์ได้ใช้แนวคิดตามหลักการกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์ของ Universal Medical Device Nomenclature System (UMDNS) โดยได้มีการกำหนดแบ่งความเฉพาะทางออกเป็น 32 กลุ่มประเภท ดังนี้

- | | |
|-------------|---|
| กลุ่มที่ 1 | Anesthesiology |
| กลุ่มที่ 2 | Bioterrorism and Emergency Preparedness |
| กลุ่มที่ 3 | Cardiology |
| กลุ่มที่ 4 | Cardiothoracic Surgery |
| กลุ่มที่ 5 | Clinical Engineering |
| กลุ่มที่ 6 | Clinical Laboratory |
| กลุ่มที่ 7 | Dentistry |
| กลุ่มที่ 8 | Emergency Medicine |
| กลุ่มที่ 9 | Gastroenterology |
| กลุ่มที่ 10 | Gynecology |

กลุ่มที่ 11	Health Facility
กลุ่มที่ 12	Home Care
กลุ่มที่ 13	Implants
กลุ่มที่ 14	Intensive Care Unit
กลุ่มที่ 15	Internal Medicine
กลุ่มที่ 16	Materials Management
กลุ่มที่ 17	Nephrology
กลุ่มที่ 18	Neurology
กลุ่มที่ 19	Neurosurgery
กลุ่มที่ 20	Nursing Services
กลุ่มที่ 21	Obstetrics
กลุ่มที่ 22	Ophthalmology
กลุ่มที่ 23	Orthopedics
กลุ่มที่ 24	Otolaryngology
กลุ่มที่ 25	Pathology
กลุ่มที่ 26	pediatrics
กลุ่มที่ 27	Physical Medicine
กลุ่มที่ 28	Proctology
กลุ่มที่ 29	Pulmonary Medicine
กลุ่มที่ 30	Radiology

7

กลุ่มที่ 31	Surgery
กลุ่มที่ 32	Urology

หลักการและแนวทางการกำหนดมาตรฐานรหัสเครื่องมือแพทย์ที่ใช้หลักการตามทฤษฎีการเข้ารหัส (Encoding) โดยมีขั้นตอนการกำหนดรหัส ดังนี้

1. การกำหนดลำดับชั้นของข้อมูล (Hierarchy) และการจัดกลุ่ม
2. การกำหนดโอกาสที่เป็นไปได้ของกลุ่ม และกลุ่มใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. การกำหนดรหัสกลุ่ม
4. การกำหนดโอกาสที่เป็นไปได้ของรหัสเครื่องมือแพทย์ และเครื่องมือแพทย์ใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
5. การกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์

โครงสร้างและหลักการเรียงลำดับมาตรฐานรหัสเครื่องมือแพทย์

1. จัดแบ่งตามกลุ่ม 32 กลุ่มประเภท

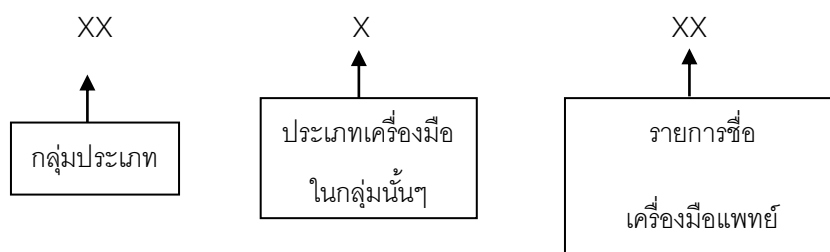
2. โครงสร้างตัวรหัสมีการกำหนดตัวเลขเป็น 5 หลัก ดังนี้

- 2 หลักแรก จัดแบ่งตามกลุ่มประเภท (01, 02,.....32) ซึ่งเวชศาสตร์ฟื้นฟูจัดอยู่ในกลุ่มที่ 27

ดังนั้นการกำหนดรหัสในการศึกษานี้จึงใช้ 27

- หลักที่ 3 ประเภทของรหัสเครื่องมือแพทย์ในกลุ่มนั้นๆ

- หลักที่ 4-5 รายการชื่อเครื่องมือแพทย์ต่างๆ โดยเรียงตามลำดับตามประเภทของเครื่องมือ
นั้น ๆ ดังนี้



3. มีชื่อรหัสเครื่องมือแพทย์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมความหมาย/คำจำกัดความ

4. มีรายการเปรียบเทียบกับรหัส UMDNS

5. ความหมาย/คำจำกัดความ มีการอ้างอิง ของรหัส GMDN

6. มีรหัสตัวย่อ/ชื่อย่อ

2. การกำหนดรหัสเครื่องมือแพทย์ตามสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง

กลุ่มที่ 65 : อุปกรณ์และเครื่องใช้ทางการแพทย์ทันตแพทย์และสัตวแพทย์

เครื่องตกแต่ง อุปกรณ์ เครื่องใช้และวัสดุที่ใช้ในโรงพยาบาล

ประเภท 6520

- 001 เติียงคนไข้

โครงการธนาคารเครื่องมือแพทย์

ตัวอย่างโครงการธนาคารเครื่องมือแพทย์ ของศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ร.พ.ชลประทาน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พบว่า ผู้ป่วยจำนวนไม่น้อยถูกส่งตัวกลับจากโรงพยาบาลเล็กบ้างใหญ่บ้าง เพื่อไปพักรักษาตัวที่บ้าน ถึงแม้ใช้สิทธิบัตรทอง สิทธิประกันสังคม และสิทธิข้าราชการ ยังจำเป็นต้องให้ความรู้ เทคนิควิธีการดูแล กำลังใจ และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือการให้ยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์กลับไปใช้ที่บ้าน ทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ป่วยและญาติ ทำให้มีการจัดทำโครงการธนาคารเครื่องมือแพทย์ โดยใช้วิธีการระดมทุนด้วยการขอบริจาคและทำงานฝีมือขาย โดยทีมจิตอาสาและเจ้าหน้าที่ทุกคน ปัจจุบันมีเตียงที่ดูดเสมหะ เครื่องผลิตออกซิเจน เตียงลม เครื่องช่วยหายใจ และ อุปกรณ์อื่นๆ สำหรับให้ผู้ป่วยยืมเครื่องมือทางการแพทย์ไปใช้ที่บ้าน ทั้งนี้ญาติผู้ป่วยต้องจ่ายค่ามัดจำเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ประมาณ 1,000-3,000 บาท เมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น หรือเสร็จสิ้นการใช้งาน ญาติจะนำเครื่องมืออุปกรณ์กลับมาคืน พร้อมรับเงินมัดจำ

ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้แนวคิดของโครงการดังกล่าวข้างต้นเป็นแนวทางในการจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์

บทที่ 3

เนื้อหา รายละเอียดของเรื่อง

การศึกษานี้ได้ดำเนินการสำรวจปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ และจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ รายละเอียดของการดำเนินการปรากฏผล ดังนี้

อุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภทของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง

1. ปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ ของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง

ผลการสำรวจปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลางตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม ถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2558 พบว่ามีการซื้ออุปกรณ์ประเภทไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดินหรือวอล์กเกอร์ จำนวน 203 ชิ้น รถเข็นผู้ป่วย จำนวน 4 คัน และเตียงผู้ป่วย จำนวน 1 เตียง รวมเป็นเงิน 169,960 บาทต่อเดือนหรือคิดเป็นเงินประมาณ 2,039,592 บาทต่อปี รายละเอียดตามตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง (สำรวจตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม ถึงวันที่ 14 มิถุนายน 2558)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)
1	ไม้เท้าหนึ่งปุ่ม (One point cane)	23ด้าม	170	3,910
2	ไม้เท้าสามปุ่ม (Threepoint cane)	21ด้าม	460	9,660
3	ไม้ค้ำยัน (Crutches)	42ด้าม	250	10,500
4	คอกเดินหรือวอล์กเกอร์ (Walker)	117อัน	494	57,796
5	รถเข็นผู้ป่วย (Wheel chair)	4คัน	7,800	31,200
6	เตียงผู้ป่วย (Hospital bed)	1เตียง	56,900	56,900
รวมเป็นเงิน				169,960

นอกจากนี้ผู้ป่วยหนึ่งรายที่ซื้อคอกเดิน รถเข็นและเตียงผู้ป่วยอย่างละหนึ่งรายการรวมเป็นเงิน 65,194 บาท และผู้ป่วยเสียชีวิตก่อนกลับบ้าน เป็นตัวอย่างของภาระญาติผู้ป่วยทางด้านเศรษฐกิจและเป็นภาระการใช้ทรัพยากรอย่างไม่คุ้มค่า ทั้งนี้ยังไม่รวมค่าใช้จ่ายการดัดแปลงบ้าน(home modification) ค่าวัสดุสิ้นเปลือง อาหารเสริมและอื่น ๆ

2. การแบ่งประเภทและการกำหนดหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท
ผลการสำรวจปริมาณการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาล
กลางสามารถแบ่งประเภท และกำหนดรหัสหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภทได้ ดังนี้

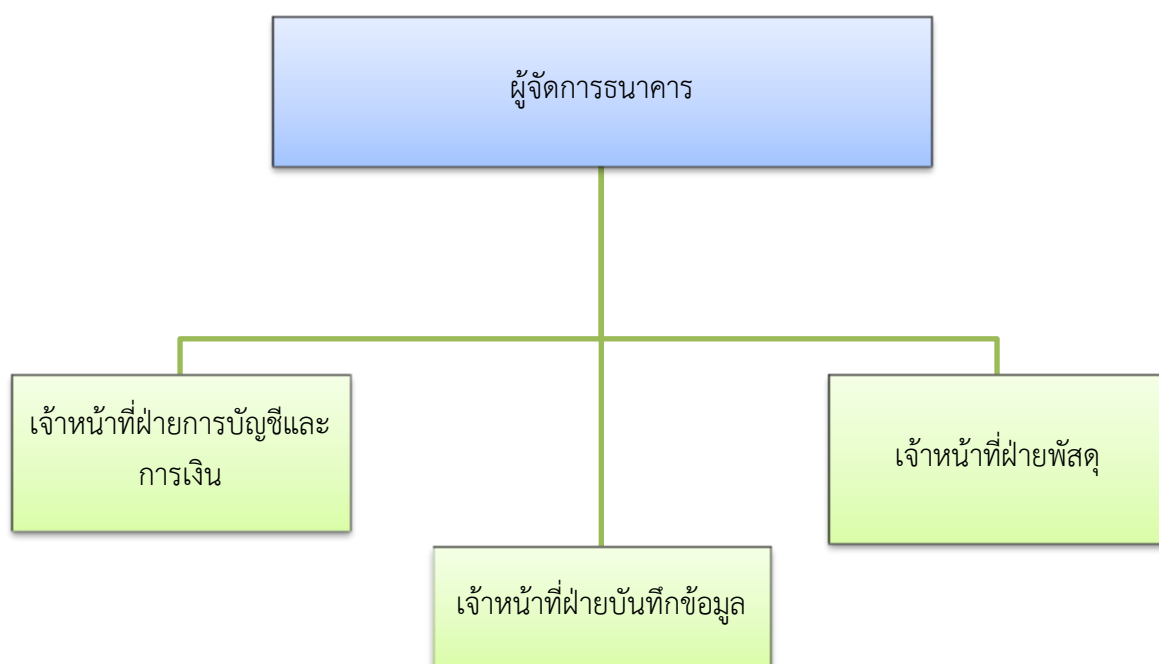
10

ตารางที่ 2 แสดงรหัสหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
โรงพยาบาลกลาง

รหัสกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู (27)			
ประเภท	รหัสหมายเลข		
	ประเภท	อุปกรณ์	รหัสหมายเลขอุปกรณ์ ทางการแพทย์ กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
ประเภท ไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/วอล์กเกอร์	01		
ไม้เท้าหนึ่งปุ่ม (One point cane)		01	270101000
ไม้เท้าสามปุ่ม (Threepoint cane)		02	270102000
ไม้ค้ำยัน (Crutches)		03	270103000
คอกเดินหรือวอล์กเกอร์ (Walker)		04	270104000
ประเภท รถเข็นผู้ป่วย	02		
รถเข็นผู้ป่วย		01	270201000
ประเภท เตียง	03		
เตียงผู้ป่วย		01	270301000

การจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
โรงพยาบาลกลาง

1. โครงสร้างธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ
โครงสร้างของบุคลากรที่ดำเนินงานในธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการ
และผู้สูงอายุของกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่จำนวน 4 คน
รายละเอียดดังแผนผังที่ 1



แผนผังที่ 1 แสดงโครงสร้างธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ

2. หน้าที่ของบุคลากร

- 2.1. ผู้จัดการธนาคาร มีหน้าที่กำกับดูแลงานภายในธนาคารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- 2.2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน มีหน้าที่ให้บริการด้านการบริจาคเงิน การบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ และการให้ยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมทั้งสรุปผลการดำเนินการของธนาคารประจำวัน เดือน และไตรมาส เสนอผู้จัดการธนาคาร

- 2.3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันทึกข้อมูล มีหน้าที่บันทึกข้อมูลการบริจาคเงิน การบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ การให้ยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ และบันทึกทะเบียนอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท
- 2.4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ มีหน้าที่ตรวจสอบ ดูแล รักษาสภาพอุปกรณ์ทางการแพทย์ และจัดทำทะเบียนอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท

12

3. สถานที่ตั้งธนาคาร

ตั้งอยู่ ณ อาคารอนุสรณ์ 100 ปี ชั้น 8 กลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

4. เวลาเปิด-ปิดธนาคาร

เปิดทุกวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ตั้งแต่เวลา 8.00-16.00 น.
ปิดวันเสาร์-วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์

5. ขั้นตอนการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์

- 5.1. ผู้ประสงค์บริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ ลงรายการในแบบใบบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ พร้อมนำอุปกรณ์ทางการแพทย์ส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน เพื่อจัดทำประวัติในแบบรายการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์
- 5.2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุตรวจสอบตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ได้รับบริจาคเพื่อทำความสะอาดหรือทำการซ่อมแซมก่อนนำไปทำความสะอาด
- 5.3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันทึกข้อมูลตรวจสอบประเภทและลงเลขทะเบียนในสมุดและเก็บอุปกรณ์ทางการแพทย์เข้าคลังเก็บ และจัดทำสรุปการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์เสนอผู้จัดการธนาคารทุกวัน



แผนผังที่ 2 แสดงขั้นตอนการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์

13

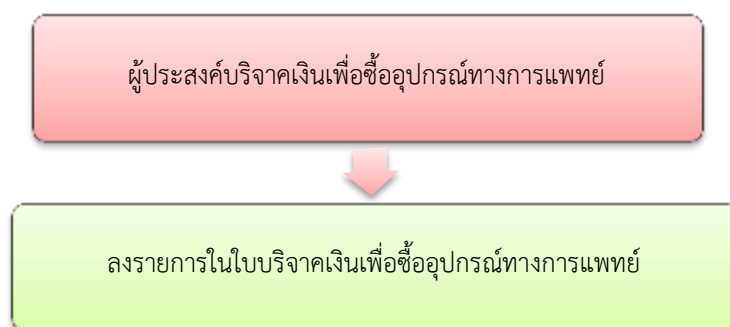
แบบใบบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์

ใบบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800			
วัน/เดือน/ปี.....			
ชื่อ-สกุล.....			
ที่อยู่.....			
.....โทร.....			
E.mail.....			
ลำดับที่	อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่บริจาค	จำนวน	หมายเหตุ

ลงชื่อ..... (ผู้บริจาค)	ลงชื่อ..... (เจ้าหน้าที่)
REH-DONATE	

6. ขั้นตอนการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์

- 6.1. ผู้ประสงค์บริจาคเงิน เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ นำเงินบริจาคส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน เพื่อลงรายการในแบบใบบริจาคเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์
- 6.2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายฝ่ายบันทึกข้อมูล จัดเก็บข้อมูลและจัดทำสรุปการรับเงินเสนอผู้จัดการธนาคารทุกวัน



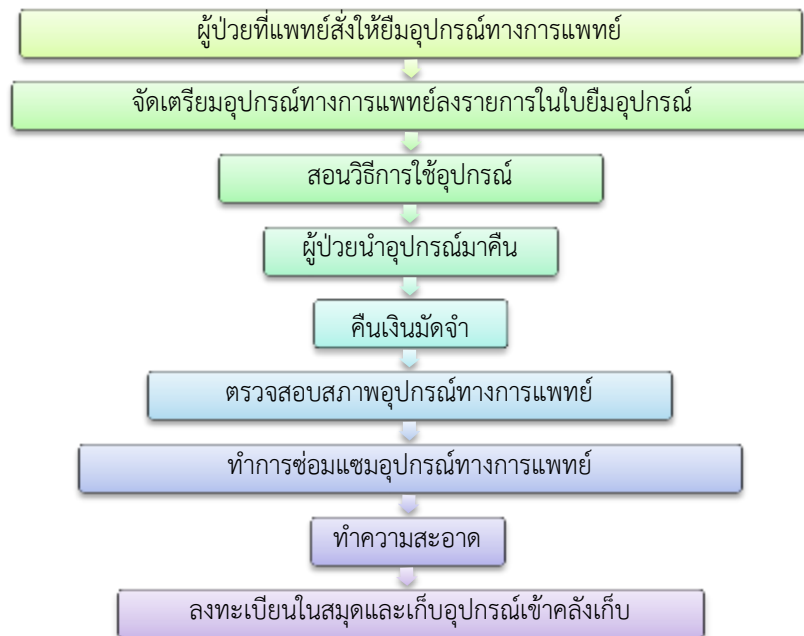
แผนผังที่ 3 แสดงขั้นตอนการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์

แบบใบบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์

	ใบบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800
วัน/เดือน/ปี.....	
ชื่อ-สกุล.....	
ที่อยู่.....	
โทร.....	
E.mail.....	
จำนวนเงินตัวหนังสือ.....	

จำนวนเงินตัวเลข.....บาท	
ลงชื่อ.....	ลงชื่อ.....
(ผู้บริจาค)	(เจ้าหน้าที่)
REH-CASH	

7. ขั้นตอนการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับผู้ป่วย ผู้พิการและผู้สูงอายุ
 - 7.1. ผู้ป่วยที่แพทย์อนุมัติให้ยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์ นำใบอนุมัติให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงิน เพื่อลงรายการในแบบใบยืมอุปกรณ์ทางการแพทย์
 - 7.2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงินตรวจสอบความถูกต้อง
 - 7.3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุจัดเตรียมอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับยืม พร้อมส่งมอบให้ผู้ป่วย
 - 7.4. ผู้ป่วยนำอุปกรณ์ทางการแพทย์มาคืน พร้อมใบสำเนา เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุตรวจสอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ และคืนเงินมัดจำ
(การคิดเงินมัดจำคิดร้อยละ 10 ของมูลค่าอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีราคาตั้งแต่ 1,000 บาท ขึ้นไป หรือขั้นต่ำ 50 บาท)
 - 7.5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุนำอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่ผู้ป่วยนำมาคืน ตรวจสอบสภาพเพื่อทำความสะอาดหรือทำการซ่อมแซมก่อนนำไปทำความสะอาดและเก็บอุปกรณ์ทางการแพทย์เข้าคลังเก็บ
 - 7.6. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันทึกข้อมูล จัดเก็บข้อมูลและจัดทำสรุปการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์เสนอผู้จัดการธนาคารทุกวัน



แผนผังที่ 4 แสดงขั้นตอนการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์

แบบใบยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์

 ใบยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800				
วัน/เดือน/ปี.....บัตรประชาชนเลขที่.....				
ชื่อ-สกุล.....				
ที่อยู่.....				
.....โทร.....				
E.mail.....				
ลำดับที่	อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ยืม	จำนวน	รหัสหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์	เงินค้ำมัดจำ(บาท)
ลงชื่อ..... ลงชื่อ.....				

(ผู้ขอยืม)	(เจ้าหน้าที่)
REH-BORROW	

16

8. การลงบันทึกประจำวัน

- 8.1. หลังจากปิดทำการธนาคาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันทึกข้อมูลลงบันทึกในทะเบียนคุม
- 8.2. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีและการเงินเก็บใบแบบใบบริจาคอุปกรณ์การแพทย์ แบบใบบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์ และแบบใบยืมและคืนอุปกรณ์ ใบบริจาคเงินและอุปกรณ์เข้าแฟ้มเป็นหลักฐาน
- 8.3. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบันทึกข้อมูลสรุปการดำเนินการแต่ละวันในแบบสรุปการบริจาคอุปกรณ์การแพทย์ แบบสรุปการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์ และแบบสรุปการยืมและคืนอุปกรณ์การแพทย์ และรายงานให้ผู้จัดการธนาคารทราบ

แบบสรุปการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์

 สรุปการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800				
ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่บริจาค	จำนวน	หมายเหตุ
REH-DON/SUM				

แบบสรุปการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์

 สรุปการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800			
ลำดับที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวนเงินที่บริจาค	รวมเป็นเงิน

		(บาท)	(บาท)
REH-CASH/SUM			

17

แบบสรุปการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์

 สรุปการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ ส่วนราชการงานกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง โทร 02-22208000 ต่อ 10800					
ลำดับ ที่	วัน/เดือน/ปี ที่ยืม	อุปกรณ์ทาง การแพทย์ที่ยืม	รหัสหมายเลขอุปกรณ์ทาง การแพทย์	วัน/เดือน/ปีที่ ส่งคืน	เงินค่ามัดจำ (บาท)
REH-BOR/SUM					

9. การติดตามประเมินผลการดำเนินการของธนาคาร

ผู้จัดการธนาคารติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจาก แบบสรุปการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ แบบสรุปการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์และแบบสรุปการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์ ประจำวันและประจำเดือน เพื่อให้ทราบถึงสถานะของธนาคารและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้หากเกิดปัญหาจะสามารถแก้ปัญหาได้ทันที่

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ปริมาณการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ของผู้ป่วยกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลกลาง พบว่ามีอุปกรณ์จำนวน 3 ประเภท ได้แก่ ไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดินหรือวอล์กเกอร์ รถเข็นผู้ป่วย และเตียงผู้ป่วย โดยมีประเภทไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดิน มากที่สุด เพื่อให้มีการจัดหมวดหมู่ ลงเลขทะเบียน และตรวจสอบได้ง่ายทำให้กำหนดรหัสหมายเลขอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท ได้ดังนี้

ประเภท ไม้เท้า/ไม้ค้ำยัน/คอกเดิน	รหัส 01
ไม้เท้าหนึ่งปุ่ม	รหัส 270101000
ไม้เท้าสามปุ่ม	รหัส 270102000
ไม้ค้ำยัน	รหัส 270103000
คอกเดิน	รหัส 270104000
ประเภท รถเข็นผู้ป่วย	รหัส 02
รถเข็นผู้ป่วย	รหัส 270201000
ประเภท เตียง	รหัส 03
เตียงผู้ป่วย	รหัส 270301000

2. การจัดตั้งธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์มีการดำเนินการ โดย

- จัดทำโครงสร้างบุคลากร
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร
- เวลาเปิด-ปิดธนาคาร
- สถานที่ตั้งธนาคาร
- ขั้นตอนการรับบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์
- ขั้นตอนการรับบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์
- ขั้นตอนการให้ยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์
- แบบรายการบริจาคอุปกรณ์
- แบบรายการการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์
- แบบรายการยืมอุปกรณ์และคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์
- แบบสรุปการบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์
- แบบสรุปการบริจาคเงินเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์
- แบบสรุปการยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์
- สมุดทะเบียนบันทึกอุปกรณ์ทางการแพทย์แต่ละประเภท

19

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการของธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ควรดำเนินการ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ธนาคารอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไปของประชาชนในวงกว้าง เพื่อขอรับบริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ไม่ใช้แล้วเพื่อนำมาใช้หมุนเวียนในธนาคาร หรือร่วมบริจาคเงินให้กับธนาคารเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับใช้ในธนาคาร
2. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยและญาติให้ใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์มือสอง เพื่อลดค่าใช้จ่าย หรือเพื่อให้เกิดการใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ซ้ำ
3. สร้างจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR in process) ของบุคลากรกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู
4. ดำเนินการให้ยืมและคืนอุปกรณ์ทางการแพทย์อย่างมีธรรมาภิบาล
5. มีการแจ้งผู้บริจาคอุปกรณ์ทางการแพทย์ หรือผู้บริจาคเงินเพื่อซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์ทราบถึงปลายทางของอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่บริจาค หรือมีการจัดซื้ออุปกรณ์การแพทย์ประเภทใด

6. มีการเปิดเผยยอดสรุปการบริจาคและยอดให้ยืมของอุปกรณ์ทางการแพทย์เป็นรายเดือน

บรรณานุกรม

คู่มือกำหนดหมายเลขพัสดุ. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: http://www.bb.go.th/bb/support/code/comp_code.htm (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)

คู่มือ ธนาคารขยะรีไซเคิล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: <http://www.tu.ac.th/org/ofrefector/bg-rs/textธนาคารขยะ/คู่มือธนาคารขยะ%202551.pdf> (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)

เครื่องมือแพทย์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: <https://th.wikipedia.org/wiki/เครื่องมือแพทย์> (วันที่ค้นข้อมูล: 29 พฤษภาคม 2558)

โครงการพัฒนาการจัดการระบบการยืมและดูแลเครื่องมือแพทย์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: http://www.hospital.tu.ac.th/PlanTUHosWeb/data/Project%20CQI/CQI_2555/55_018.pdf (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)

ธนาคาร. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: <https://th.wikipedia.org/wiki/ธนาคาร> (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)

รหัสเครื่องมือแพทย์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: [http://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/pro-10_chapter2\(2\).pdf](http://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/pro-10_chapter2(2).pdf) (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)

อิงค์ ชูติพงษ์วิเวท. (2553). **REUSE คืออะไร.** เข้าถึงได้จาก: <http://ingzaamak.blogspot.com/2010/11/re-use.html> (วันที่ค้นข้อมูล: 29 พฤษภาคม 2558)

อุปกรณ์การแพทย์พื้นฐาน. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/site/2200409veena/home/medicine/materials-of-medicine> (วันที่ค้นข้อมูล: 29 พฤษภาคม 2558)

CSR คือ. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก: <http://www.csrcom.com/csr.php> (วันที่ค้นข้อมูล: 30 พฤษภาคม 2558)